

Stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu viacročného rozpočtu mesta Vranov nad Topľou na roky 2024 – 2025 a k návrhu rozpočtu mesta na rok 2023

V zmysle § 18f, odsek 1, pís. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

p r e d k l a d á m

odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2024– 2025 a k návrhu rozpočtu mesta Vranov nad Topľou na rok 2023

Odborné stanovisko bolo spracované na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2024 – 2025 a návrhu rozpočtu na rok 2023, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení neskorších zákonov.

VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi a VZN mesta :

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. a zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z. n. p.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov:

Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z. n. p., na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona bolo prijaté Všeobecne záväzné nariadenie obce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady .

Zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., na základe ktorého v súlade s § 3 predmetného zákona výnos dane z príjmov fyzických osôb je v príslušnom rozpočtovom roku príjmom rozpočtov mesta.

Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z. n. p. a ostatné súvisiace právne normy.

Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta :

Návrh rozpočtu bol zverejnený v meste obvyklým spôsobom v zákonom stanovenej lehote, t. j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v MsZ, čo je v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. , t.j. vyvesením na úradných tabuliach v meste a na internetovej stránke mesta Vranov nad Topľou od 14.12.2022.

Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu :

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z. n. p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Metodická správnosť predloženého návrhu programového rozpočtu :

Návrh rozpočtu pre roky 2023-2025 obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mesta, čím sa podstatne zvýšila informačná hodnota tohto dokumentu a súčasne sa implementujú základy pre plánovanie výdavkov v strednodobom časovom horizonte s možnosťou konfrontovať plány mesta so skutočnosťou, t. j. prezentovať v rozpočte ciele (výkonnosť samosprávy) a monitorovať ich dosahovanie.

Tvorba návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z. n. p. v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok – rok 2023
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2024,
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet 2025

Rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch v súlade s § 9 ods. 3 zákona 583/2004 Z. z .

Viacročný rozpočet na roky 2023 – 2025 je v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z. n. p. vnútorne členený na:

- a) bežný rozpočet, t. j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- b) kapitálový rozpočet, t. j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) finančné operácie

V zmysle § 4, ods.4 vyššie uvedeného zákona sú súčasťou rozpočtu mesta aj rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkových organizácií zriadených mestom, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je mesto zakladateľom.

Vo viacročnom rozpočte na roky 2023-2025 sú vyjadrené finančné vzťahy k ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií štátu .

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Na schválenie je predložený návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2024 až 2025 a návrh rozpočtu mesta na rok 2023 v členení:

Bežný rozpočet v tis. € :

Rozpočtové roky	2023	2024	2025
Bežné príjmy celkom	26 126,0	28 087,2	29 793,0
Bežné výdavky celkom	25 822,0	26 874,2	27 859,2
Hospodárenie mesta: prebytok – schodok rozpočtu	304,0	1213	1933,8

Kapitálový rozpočet v tis. € :

Rozpočtové roky	2023	2024	2025
Kapitálové príjmy celkom	1 609,0	150,0	20,0
Kapitálové výdavky celkom	3 951,0	484,0	1 114,8
Hospodárenie mesta: prebytok – schodok rozpočtu	-2 038	879	879

Finančné operácie v tis. € :

Rozpočtové roky	2023	2024	2025
Príjmové finančné operácie	3 129,0	221,0	221,0
Výdavkové finančné operácie	1 091,0	1 100,0	1 100,0

Celková bilancia rozpočtu v tis. € :

Rozpočtové roky	2023	2024	2025
Bežné príjmy	26 126,0	28 087,2	29 793,0
Kapitálové príjmy	1 609,0	150,0	60,0
Príjmy spolu	27 735,0	28 237,2	29 853,0
Bežné výdavky	25 822,0	26 874,2	27 859,2
Kapitálové výdavky	3 951,0	484,0	1 114,8
Výdavky spolu	29 773,0	27 358,2	28 974,1
Bilancia(príjmy-výdavky)	-2 038	879,0	879,0
Fin. operácie príjmové	3 129,0	221,0	221,0
Fin. operácie výdavkové	1 091,0	1 100,0	1 100,0
Celková bilancia	0	0	0

ROZPOČET PRÍJMOV

1. Bežné príjmy

Bežné príjmy na rok 2023 sú rozpočtované vo výške 26 126,0 tis. €

a/ Daňové príjmy tvoria najvýznamnejšiu zložku rozpočtu mesta. Na rok 2023 sú v rozpočte mesta daňové príjmy celkom vo výške 13 188,2 tis. €. Výrazný podiel v daňových príjmoch má výnos dane poukazovanej územnej samospráve štátom , tzv. podielovej dane zo štátneho rozpočtu

Rozpočtovanie týchto príjmov je stanovené zákonom č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a v rozpočtoch na nasledujúce roky je zohľadnený aj očakávaný rast ekonomiky krajiny .

Daňové príjmy mesta - dane z nehnuteľnosti, dane za psa, dane za dočasné užívanie verejného priestranstva, dane z ubytovania, dane z nevýherných hracích prístrojov, daň z predajných automatov, daň z ubytovania a miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktoré mesto získa v zmysle platného VZN o miestnych daniach na území mesta Vranov nad Topľou.

b/ Nedaňové príjmy vo výške 3 979,9 tis. € sú tvorené príjmami z podnikania, vlastníctva majetku, prenajatých pozemkov, z prenajatých bytov, prenajatých nebytových priestorov, budov, garáží, administratívnych poplatkov, pokút, penále, úrokov z vkladov v peňažných ústavoch, z výťažkov stávkových kancelárií a príjmov z prenájmu mestských bytov, škôl a školských zariadení s právnou subjektivitou, z cintorínskych služieb, opatrovateľskej služby príjmy školstva a príjmy za stravovanie. Vlastné príjmy mesta bez grantov predstavujú v rozpočte na rok 2023 sumu 8 957,9 .- tis. Eur.

c/ Granty vo výške 9 503,9 tis. € sú v rozpočte príjmov uvedené ako tuzemské bežné granty a transfery. Najvýznamnejšiu položku v tejto kapitole tvorí príspevok na financovanie prenesených kompetencií na úseku školstva pre školy a školské zariadenia s PS vo výške 922,5 tis. €, príspevok pre Zariadenie pre seniorov vo výške 552,0 tis. €.

2. Kapitálové príjmy

Rozpočet na rok 2023 v oblasti kapitálových príjmov je vo výške 1 609 tis. eur. V roku 2022 boli zrealizované odpredaje majetku mesta, získané prostriedky boli použité na financovanie rozvojových programov mesta.

Na rok 2023 je plánovaná výška kapitálových príjmov spolu vo výške 1 609,0 tis. Eur. Príjmy tvoria granty ako transfery zo štátneho rozpočtu na rok 2023.

Ďalšie transfery zo štátneho rozpočtu a z fondov EÚ na konkrétne projekty a akcie sa premietnu v rozpočte mesta po ich schválení príslušným orgánom a poukázaní na účet mesta.

3. Príjmy z finančných operácií

V roku 2023 sú rozpočtované príjmy z finančných operácií vo výške 3 129- tis.€ . Ide o príjem prostriedkov návratných finančných výpomoci vo výške 81,2 tis. Eur. Z prevodu prostriedkov z peňažných fondov je plánovaný príjem vo výške 374,2 tis. Eur.

Po prehodnotení a posúdení návrhu rozpočtu príjmov konštatujem, že je zostavený s náležitou opatnosťou, zohľadňuje predpokladaný vývoj nie len v meste, ale v Slovenskej republike a EÚ, aby nehrozili riziká nenaplnenia navrhovanej príjmovej časti rozpočtu.

ROZPOČET VÝDAVKOV

Na základe predpokladaných zdrojov v príjmovej časti bežného rozpočtu bol zostavený návrh rozpočtu výdavkov mesta Vranov nad Topľou. Rozpočet výdavkov je zostavený tak, aby zabezpečil financovanie výkonu pôsobnosti mesta, úhradu záväzkov, financovanie nákladov preneseného výkonu štátnej správy, financovanie výdavkov spojených so správou a údržbou majetku mesta ako aj rozvoj a zveľaďovanie mesta a majetku mesta Vranov nad Topľou.

Rozpočet výdavkov na rok 2023 je plánovaný vo výške 29 773.- tis. Eur. V uvedenej sume sú podľa funkčnej klasifikácie rozpracované jednak bežné výdavky, ktoré tvoria najväčšiu časť rozpočtovaných výdavkov na zabezpečenie chodu mesta Vranov nad Topľou a to vo výške 25 822,0.- tis. Eur. Kapitálové výdavky sú rozpočtované vo výške 3 951 ,0.- Eur.

Pre mesto je prvoradé dosiahnutie plného výberu miestnych daní a naplniť bežné príjmy a účelné znížovanie rozpočtových výdavkov v oblastiach, kde je to možné.

Odporúčam venovať zvýšenú pozornosť dodržiavaniu rozpočtovej disciplíny, úsporným opatreniam a prehodnoteniu čerpania bežných výdavkov nielen mestského úradu, ale aj všetkých dotknutých subjektov, ktoré sú svojimi príjmami a výdavkami napojení na rozpočet mesta Vranov nad Topľou v roku 2023. Pri dodržiavaní všetkých opatrení vyplývajúcich zo zákona o rozpočtových pravidlách mesto v roku 2023

pristúpi k čerpaniu úveru na krytie plánovaných investičných akcií vo výške 2 754,8 .-tis. Eur. Tým sa zvýši úverová zaťaženosť na približne 43% zo zákonných 60% vo vzťahu k bežným príjmom predchádzajúceho roka.

PROGRAMOVÝ ROZPOČET

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov v § 4 ods.5 – rozpočet obce obsahuje aj zábery a ciele, ktoré bude mesto realizovať z výdavkov rozpočtu. Ukladá samosprávam uplatňovať moderné metódy tvorby rozpočtu a nové nástroje rozpočtového procesu zamerané na plnenie stanovených cieľov za podmienok efektívneho, hospodárneho, účelného a účinného vynakladania finančných zdrojov, ktoré má mesto k dispozícii – tzv. programové rozpočtovanie.

ZHRNUTIE A ZÁVER

Návrh viacročného rozpočtu mesta Vranov nad Topľou na roky 2024-2025 a návrh rozpočtu mesta na rok 2023 je spracovaný v súlade so všeobecné záväznými právnymi predpismi – zákonom č. 523/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku na komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako aj zákona č.597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy a vnútorné predpisy mesta Vranov nad Topľou.

Návrh rozpočtu bol verejne sprístupnený v meste spôsobom obvyklým v zákonom stanovenej lehote, t .j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

**Na základe uvedených skutočností o d p o r ú č a m Mestskému zastupiteľstvu
mesta Vranov nad Topľou návrh rozpočtu mesta Vranov nad Topľou na rok 2023
s c h v á ľ i ť.**

Vranov nad Topľou, 19.12.2022

Ing. Mária Cingel'ová
hlavná kontrolórka